

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Začasno le enkrat na teden.
Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Velika Čolnarska ulica št. 19.
Naslov za dopise: Ljubljana p. p. 168.
Naslov za telegrame: »Naprej«, Ljubljana.
Čekovni račun šte. 14.398.

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din začasno 6 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 10 Din.
Oglasi:
Prostor 1x55 mm 60 par. Mali oglasi:
beseda 60 par, najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se
ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije za list so poštnino proste.

Glasilo Jugoslovanske socialno demokratične stranke (JSDS).

Letnik VII., šte. 41.
Četrtkov
»Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo
Kmetko-delavske zveze
Stane letno 72 Din — mesečno 6 Din

Vladni predlog za omiljenje gospodarske krize.

V 10. številki »Bankarstva« je ob-
javljeno »Gledišče kabineta g. Uzuno-
viča: Predlog za omiljenje gospodar-
ske krize, Dr. Ivan Krajač, minister
trgovine in industrije kr. SHS.«

Predlog obsega 31 točk. Kratka vse-
bina teh točk je: Odpis, izenačenje
glob in namesto njih zaporna kazen
v zimskem času; amnestija političnih
in tiskovnih kazni in prestopkov; fi-
nalizacija agrarne reforme in predaja
zemljišč v svojino posestnikom; go-
spodarski program vsakega ministr-
stva na več let; uradniki v državnih
podjetjih ne smejo biti uradniki ali
člani v drugih podjetjih; člani druž-
ne do 3 kolena ne smejo biti v istem
državnem podjetju člani odbora, niti
uradniki niti odborniki, niti njih so-
rodniki ne smejo dobivati privilegi-
jev in posojil od državnih ustanov; za
tantijeme se določi minimum oz. mak-
simum; odprava udeležbe uradnikov
v državnih podjetjih, ker so dosedaj
ali propadali, ali pa bila pasivna vsa
državna podjetja, kjer so sodelovali
uradniki; izdelava industrijskega ka-
tastra; onemogočenje dumping ofertov
in dobav; borba proti luksuzu; obdav-
čenje luksuza; uradniki morajo kupo-
vati domače produkte; propaganda
proti luksuzu; uradnice ne smejo ho-
diti na delo v luksuznih toaletah; vi-
soke takse na luksuzna potovanja v
tujino; omejitev kredita luksuzni tr-
govini; itd. Vsa državna podjetja in
ustanove, tudi dvor, naj nabavljajo svo-
je potrebe od domače industrije; kon-
trola nad sodišči in ureditve funkcij
sodišč; odpust vseh onih, ki ne postopajo
pri sodiščih enako napram vsem,
in ki izkoriščajo svoj uradniški polo-
žaj v strankarske svrhe; tako pri so-
diščih, kakor pri politični upravi; re-
vizija in kontrola vseh komisij doma
in v tujini; določitev roka komisijam;
regulacija postopanja pri državnih na-
bavah, ki bi izključevala dosedanje
zlorabe; vsa dela v lastni državni re-
žiji, razen najnujnejših, naj se odpra-
vijo; reforma poslovnika v parlamen-
tu; pospešitev dela in skrajšanje raz-
prav v odborih; naj se prepreči vsako
izkoriščanje države potom privilegi-
jev družinam, prijateljem, plemenom,
verskim ali strankarskim ustanovam;
preprečiti, da postavlja uprava držav-
ni aparat pred »izvršen čin«; dobiva-
nje razen plače še dnevnice za časa
dopusta ali kopanja naj se onemogoči;
odpust uradništva, ki se pregreši z
denarnimi manipulacijami v državnih
podjetjih proti predpisom; enako od-
pust onih, ki ne vodijo pravičnega
knjigovodstva; reforma državnega
monopola; uvesti nove strokovne
uradnike; delavni čas v uradih se mo-
ra točno vršiti; ekonomski kurz za dr-
žavne ekonomije in odpust onih, ki se
ne drže predpisov, ki naj jih izdela
komisija strokovnjakov; od doseda-
njega proračuna naj se uporabi samo
90%. Luksuzni in reprezentativni iz-
datki naj se izključijo iz drž. prora-
čuna; favoriziranje (pospeševanje) iz-
datkov v produktivnih ciljih; strokov-
ne šole naj se prevedejo v upravo mi-
nistrstva trgovine in industrije; carin-
ska zveza z balkanskimi državami za-
radi razširjenja potrošnje (konsuma);
gladno prebivalstvo se mora podpira-
ti iz državnega proračuna; merodavna

ministrstva naj postavijo komisijo, se-
stavljeno iz strokovnjakov, kulturnih,
inteligentnih, izobraženih in brezpo-
gojno nepristranskih ter poštenih
ljudi, ki naj kontrolirajo izvajanje
teh predlogov; — ta komisija bi
imela pooblastilo, da se oni, ki so kri-
vi, da se ne izvajajo te odredbe, na
mestu kaznujejo, odpuste in upokoje.

Predlog vlade je je v marsikaterih
ozirih zanimiv; odkriva nam nespo-
sobnost, korupcijo, partizanstvo, pro-
tekcionizem in druge lepe lastnosti
verziškega kapitalističnega poslova-
nja: v uradih, državnih podjetjih, na
sodiščih, pri državnih nabavah itd.
Že večkrat smo v »Napreju« opo-
zarjali na to, da ima v državi SHS
beograjska vlada ne samo vso poli-
tično in upravnno oblast v rokah, tem-
več, da razpolaga tudi z ogromnimi
podjetji, veleposestvi, rudniki, želez-
nicami, tovarnami, bankami itd. Ta
državni kapitalizem v SHS ni plod
dolgotrajnega razvoja, temveč rezul-
tat hipnega prevrata, na katerega na-
ša buržoazija ni bila pripravljena. V
nobeni državi na svetu, razen v sov-
jetski Rusiji, ni relativno toliko pod-
jetij v državni upravi kakor v SHS.
Zato je tudi boj za oblast v SHS hujiši
ko drugod.

Danes je vsem jasno, da današnja
vladajoča buržoazija ni sposobna
upravljati ogromno državno gospo-
darstvo. Tudi v rednih razmerah ne
bi bila sposobna, ker se je komaj
oprostila fevdalnih okov, pridržala
pa si je fevdalno ideologijo. Danes pa,
ko je svetovno kapitalistično gospo-
darstvo v krizi, danes, ko razvite dr-
žave uvajajo kontrolne delavske sve-
te celo v privatnih podjetjih, danes,
ko so razen drugih gospodarskih tež-
koč in ovir, novih državnih in carin-
skih meja, še finančne in valutarne
težkoče, pa se ogromno državno go-
spodarstvo ne more upravljati brez
gospodarske demokracije, to je brez
sodelovanja v politični in gospodarski
upravi vseh onih, ki so zainteresirani,
da bodi to gospodarstvo dobro, onih,
ki predstavljajo najvažnejši faktor te-
ga gospodarstva, to je delavski razred
v najširšem pomenu te besede.

Toda odločujoča, vladajoča buržo-
azija je pred nekaj leti potom »Ob-
znan« in izjemnih zakonov razbila or-
ganizirani delavski razred, poteptala
vse dobre odredbe ustave ter tako na
dolgo vrsto let onemogočila pravičen,
svoboden razvoj delavskega razreda.

Pred petimi leti je vsa buržoazna
javnost dolžila delavce (komuniste,
socialiste, republikance itd.), da oni
zabranjujejo konsolidacijo državnega
gospodarstva. Danes, ko so likvidirane
organizacije, v katerih je bila večina
delavstva, ter je likvidirana tudi re-
publikanska nevarnost — sami vla-
dajoči odkrivajo nevarnost kapitaliz-
ma in njegove sebične požrešnosti in
izkoriščanja družabnih ustanov v ko-
rist posameznikov... Danes hoče ce-
lo g. Pašić spremeniti program radi-
kalne stranke po načelih Karla Mark-
sa, po načelih tistega velikega eko-
noma in delavskega politika, katere-
ga dela so prevedena v vse jezike in
na čigar načelih se organizirajo mili-
jonske delavske organizacije v svrhu
boljše ureditve človeške družbe —
naši stranki pa je bil Marksov mani-
fest pod vlado istega Pašića prepo-

vedan in zaplenjen, tozadevno sodno
postopanje se pa že skoro leto dni
zavlačuje!!

V vladnem ozir. dr. Krajačevem
predlogu je marsikatera dobra misel.
Toda zajezi kapitalistično sebičnost
in požrešnost je nemogoče brez polne
svobode razrednega boja. Izjemni za-
koni, tiskovni zakon, izkoriščanje so-
cialnih ustanov od kapitalistov in nji-
hovih agentov, ki vladajo v njih, one-
mogočanje občinske, okrajne in po-
krajinske samouprave — to so abso-
lutistične politične mere, ki dušijo
svoboden razvoj razrednega boja, ki
je edini zmožen zadušiti in zajezi
kapitalistično samopašnost, sebičnost
in požrešnost, ki vlada danes. Brez
odprave tega absolutističnega stanja
je nemogoča prava delavsko-kmečka
demokracija na političnem polju, v
politični upravi.

Brez take delavsko kmečke demo-
kracije pa je nemogoča poštena in
pravična uprava v državnih podjetjih.
Inozemski in domači kapitalisti z na-
slado gledajo propadanje državnih
podjetij. Oni vidijo v končni propasti
teh podjetij bogat plen za svoje izko-
riščevalske namene. Zato bodo ko-
rupcijo v teh podjetjih pospeševali še
naprej. Oni hočejo, da pridejo ta pod-
jetja v njihove roke, to je v njihovo
neomejeno privatno lastnino, kjer bo-
do svobodno izkoriščali človeško
družbo in delavno silo z močjo privi-
legija privatne lastnine.

Brez kontrole delavcev in name-
ščencev, ki so direktno interesirani,
da ta podjetja uspevajo v korist vse
družbe, je nemogoče odpraviti korup-
cijo iz teh podjetij, je nemogoče za-
jeziti njihovo propadanje.

Zavedni del delavskega razreda
hoče torej odpraviti bistvene vzroke
današnje gospodarske krize, zato se
bori proti absolutizmu v politiki, za
delavske - kmečko socialno demokra-
cijo, proti tajni upravi, za načelo jav-
nosti, za republikanstvo, za svoboden
tisk in objavo vseh računov, proti ko-
rupciji, kapitalistov, za uvedbo kon-
trole delavcev in nameščencev, ki bi
tvorila prvi korak h gospodarski de-
mokraciji. Dokler pa bo vladal ab-
solutistični centralizem, bodo vsi do-
bri predlogi ostali na papirju.

L. K.

Druga skuoščina Delavske zbornice za Slovenijo

(Nadaljevanje.)

Fr. Žužek (klerikalec): Nenadoma
smo zvedeli, da obstoji v Mariboru
ekspozitura Delavske zbornice. Ker
naš klub ne mara, da bi ga kdo po-
tegnil, kakor je Strokovna komisija
Leskoška in Pevca in kakor so ra-
dikali klerikalce z Markovim proto-
kolom, predlagamo:

Pri ekspozituri Delavske zbornice v
Mariboru naj se ustanovi svet treh
članov Delavske zbornice, in sicer iz
vsakega kluba po en član. Delavska
zbornica naj po upravnem odboru iz-
dela takoj tozadeven pravilnik.

M. Čobal. Ugovarjam trditvi, da
klub krščanskih socialistov ni vedel o
mariborski ekspozituri. Saj je tozadev-

no razpravljala že zadnja seja uprav-
nega odbora.

Jos. Ošlag. Za klub Strok. komisije
(ozir. ZDSZ) osvajam predlog tov.
Žužka. Glede kritike dela mariborske
ekspoziture moram ugotoviti, da je
bilo delo dozdej ovirano zaradi nepri-
mernih lokalov, ta zapreka je pa zdaj
odpravljena in se bo to tudi v vseh
ozirih poznalo.

S. A. Leskošek: Žužkov predlog je
sprejemljiv. Predlagam pa, naj se isto
izvede v Celju.

Žužkov predlog se soglasno sprej-
me. (Op. ur. Leskošek se ni spomnil,
da se bodo 1 klerikalec, 1 nacionalist
in 1 socialpatriot tudi v Mariboru v
vsem strinjali! Proletarska kontrola
ne pomeni sosveta 3 škofov, katoliške-
ga, protestantskega in pravoslavnega,
ampak kontrolo javnosti, vsega delav-
stva.)

Franc Terseglav (klerikalec): Drugi
samostojni predlog našega kluba se
glasi:

V sejah upravnega odbora Delavske
zbornice naj se vedno izrpnoro poroča
o mezdah posredovanjih po funkcionar-
jih DZ. Ob priliki posredovanj je tem
funkcionarjem prepovedano vsako pri-
rejanje sestankov in shodov s političnimi
pristaši.

Tudi ta predlog je bil soglasno spre-
jet.

Fr. Žužek (klerikalec): V pretekli
dobi so se izvršila tri potovanja. Zlasti
potovanje na Dunaj in v Prago je bilo
zelo drago in se ni izplačalo. Efekt je
ta, da je delegat (C. Štukelj) izdelal
samo elaborat o ustroju »Uranie«. Te-
ga bi bili z navadnim pismom tudi
lahko dobili. Ta delegat je po svojem
povratku izdelal tak pravilnik kultur-
no - prosvetnega odseka, da smo mora-
li izdelati drugega. Delegat na konfe-
renco v Ženevo (Joža Golmajer) nas
je veljal 27.000 Din. Poročila tudi od
tega delegata nimamo nobenega. Pri-
vatno sem slišal, da bo to poročilo iz-
dalo Centralno tajništvo DZ. Naj slo-
venski delegat tudi sam izdela svoje
poročilo. Malo boljše je s potovanjem
komisije v Francijo. Ker torej DZ ne
sme tako razmetavati denar, predla-
gam:

O vsakem študijskem potovanju ali so-
delovanju na mednarodni konferenci
dela naj se izdela obširen in točen elab-
orat ter isti predloži vsem klubom. Na
tako potovanje ali konferenco naj se
vedno pošlje strokovnjak, ki je v soci-
alnih vprašanjih teoretično in praktično
verziran in ki nudi jamstvo, da bo nje-
gov elaborat imel trajno vrednost za
študij socialnih problemov.

Alojz Sedej (kristanovec): Fr. Žužek
je danes precej temperamenten. Ven-
dar pa je treba med demagogijo in
temperamentnostjo postaviti mejo.
Dolžan sem nastopiti za sodruga, ki ga
tu napada in ki je odsoten in se torej
ne more braniti. (To je bil Ciril Štu-
kelj, referent kulturno - prosvetnega
odseka DZ.)

Ta sodrug je izdelal lep elaborat o
svojem potovanju na Dunaj. Seveda
klerikalcem ni bilo na tem, da to ob-
javijo, ker ta sodrug ni smatral za
vredno ogledati si konservativne, kle-
rikalne ustanove. (KDZ ni prejela ni-
kakega Štukljevega poročila. Torej tu-
di v tej zadevi organizacije niso nič,
samo klube spoštujejo socialpatrioti!)

S. M. Pevce: Glede teh potovanj so

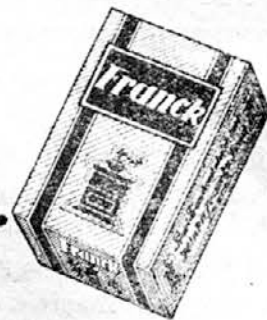


Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.



imeli klerikalci možnost kritizirati njih nepravilnost itd. že prej, predno so bila sklenjena — takrat naj bi bili skrbeli, da bi ne bila v škodo DZ. Ali mar klerikalci ne soodločujejo v upravnem odboru? Z naše strani zahtevamo, naj bodo tudi seje upravnega odbora javne, potem bo vedno manj napak.

Joža Golmajer (kristanovec): Nisem bil sam v Ženevi. Seveda pa tam nismo zastopali le koristi Jugoslov. kršćanske zveze, ampak koristijo proletariata celega sveta. Delegacija je izdelala svoja poročila, da se pa niso in zakaj se niso objavila, tega pa jaz ne vem. (Imeniten poročevalec! Imeniten delegat! Če bi bili poslali kakšnega manj imenitnega, bi bil znal zastopati in poročati, ne pa da se zgovarja na druge delegate! Op. ur.)

Dr. Joža Bohinjec (ravnatelj OUZD, demokrat): Poročilo o potovanju na Dunaj in v Prago je resnično tako splošno, da v vsaki reviji lahko to najdemo. Še bolj kočljivo pa je potovanje v Ženevo. O tem res nismo čitali poročila. Čital sem ga le v »Delavski politiki«. In zlasti so pa za ta potovanja stroški previsoki. Zato glasujem za predlog tov. Žužka.

M. Čobal: Na očitke, da so bila ta potovanja predraga, moram omeniti, da zlasti za ženevsko potovanje nismo določili dnevnih sami, ampak ministrstvo in centralno tajništvo. Nikakor ne bi bilo prav, če bi mi svojim delegatom dali manj. (Po Radića je šel salonski voz. Ali ni krivično, če se je moral Golmajer peljati z navadnim? Op. ur.)

Filip Uratnik (tajnik DZ): S predlogom delegata Žužka se strinjam, vendar moram ugotoviti, da ni res, da se poročila niso izdala. Tudi z ženevskega potovanja se je poročilo prevedlo iz srbsčine. (Slovenec Golmajer najbrž ni imel časa napisati ga sam! Sicer pa ta prevod ni poročilo, ampak gole resolucije.)

Franc Terseglav (klerikalec): V jevnosti ne sme nihče napraviti vtisa, da je prejel več nego je potreboval. Za taka draga potovanja je treba prihodnjič boljših ljudi. Če je pa tako, kakor je pojasnil tajnik Uratnik, naj vsak najzaj da, kolikor je preveč prejel. (Nastane nemir in prerekanje; Golmajer se brani in Sedej je bil tudi tam kakor povsod na straži, da brani delo kristanovcev v DZ. Terseglav nadaljuje.)

60 švic. frankov Golmajer, če je še tako razkošno živel ni mogel porabiti. Tudi Sedej bi jih ne porabil. Z 20 fr. se v Švici izborna izhaja. (1 šv. frank je okroglo 11 Din.)

Tozadevni Žužkov predlog se je končno sprejel.

Iv. Gajšek (klerikalec):

Plače osobju naj se v okviru proračuna enotno in socialno pravično uredijo že za tekoče proračunsko leto. — Upravni odbor Delavske zbornice naj čimprej izdela načrt zakona o zavarovanju delavcev za slučaj brezposelnosti.

Soglasno sprejeto.

(Dalje sledi.)

Seja upravnega odbora

Delavske zbornice dne 2. oktobra 1926.

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika zadnje seje.
2. Poročilo predsednika in tajnika.
3. Poročilo o pomožnih blagajnah.
4. Nakup hiše za upravne prostore Zbornice.
5. Borza dela v Celju in Murski Soboti.
6. Kongres delavskih zbornic.
7. Razno.

Radi odsotnosti g. Čobala otvori in vodi sejo podpredsednik Sedej, ki je podal kratko poročilo o delovanju zbornice. Nato je poročal Filip Uratnik o mezdah gibanjih na Muti, v Hrastniku pri steklarjih in v Strojnih tovarnah v Ljubljani. Poročal je tudi,

da je zbornica poslala protest proti odpravi stanovanjskega zakona. Centralni sekretariat Delavskih zbornic v Beogradu je poslal poročilo, da se bo g. minister vendarle odločil oddati svojemu namenu denar, ki ga pobira za borze dela. Po Uratnikovem poročilu se je razpravljalo o shodih, ki so se vršili pod imenom zbornice. Klerikalec Gajšek je za svoj klub protestiral, da na te shode ni bila povabljena nobena klerikalna organizacija. Rekel je, da so se vsi ti shodi vršili pod firmo Unije (Čobal — Arh itd.) Protestiral je tudi Juvan, ker narodni tudi niso bili povabljeni na soudeležbo. Gajšek je nato opozoril na sklep, da se morajo taki shodi vršiti tako, da se v kraju, kjer se shod vrši, obveste vse v dotičnem kraju nahajajoče se delavske organizacije, ki so registrirane pri Delavski zbornici. Predlagal je, da za shode, ki jih je Unija rudarjev izrabila samo za sebe, ne plača stroškov Delavske zbornice.

Leskošek je sporočil upravnemu odboru še hušji slučaj iz Črne, kjer se je ravnotako vabilo delavstvo na shod z letaki Delavske zbornice. Ko smo prišli na shod, ga je pa otvoril v imenu Zveze rudarjev krajevni predsednik in dal besedo članu zbornice Svetku, ki je obenem eksponent SPJ. Ko je Svetek nehal govoriti, je bil shod zaključen in nisem prišel jaz do besede kot član Delavske zbornice. Iz tega je razvidno, da so se skupni akcijski shodi izrabljali od pripadnikov SPJ. Proti takemu postopanju najodločnejše protestiram, ker ne gre, da bi se naša institucija strankarsko izrabljala, ko plačujemo zanjo vsi. Zahtevam, da se mi takoj pojasni, ako je za shod v Črni plačala stroške tudi Delavska zbornica. Blagajnik Čelešnik je izjavil, da je na ta shod poslala Svetka Strokovna komisija in da je tudi od tam plačan. Delavska zbornica je plačala le shode v Hrastniku, v Trbovljah in Kočevju. Klerikalec Žužek je izjavil, da je Svetek v Hrastniku lepo govoril. Juvan je izjavil, da je Sedej v Trbovljah jako lepo govoril. Z ozirom na to je Gajšek svoj predlog umaknil.

Po tej kritiki se je storil sklep, da za prihodnje skupne akcijske shode, katere bo sklicevala Delavska zbornica, mora referente določiti upravni odbor. Referent pa mora v kraju, kjer se bo vršil tak shod, obvestiti vse organizacije, da se lahko shoda udeležijo.

Banket D. Z. Takoj na to je s. Leskošek vprašal blagajnika, koliko je resnice na tem, da se je vršil banket Delavske zbornice v Ljubljani in kdo je plačal stroške in kako so bili ti stroški. Blagajnik pojasni, da se je vršil banket za člane Delavske zbornice, ki bivajo v Ljubljani in druge organizacijske faktorje. (Kateri faktorji so to? Op. ur.) Plačala je stroške DZ in znašajo Din 3.160. Takoj se oglasi Gajšek (klerikalec) in izjavi za svoj klub, da bodo stroške oni sami plačali, kolikor odpade nanje in svetuje, naj tudi drugi plačajo sami. Uratnik (demokrat) se zgraža na Leskoškovo kritiko, češ, banketi so povsod, Trgovska in obrtna zbornica še mnogo več izda za bankete in so tam banketi mnogo bolj nobel. Golmajer pripoveduje o potrebi banketa za medsebojno spoznavanje in za izvršitev bratskih dolžnosti napram našim bratom, ki prihajajo z juga. Na jugu je tak običaj, pravi Golmajer, da goste počastijo z banketom, jaz sem bil mnogokrat na takih banketih na jugu, kjer stane banket vsakokrat Din 40.000 pa nihče ne protestira, tu pa se kuje politični kapital iz teh par kronic. Oslag (ki ni bil na banketu) izjavi sledeče: Jaz ne zamerim s. Leskošku, če protestira kot član finančne kontrole, tudi jaz se pridružujem njegovemu protestu kot član kontrole. Protestiram pa obenem proti demagogiji, ki jo delate

vi klerikalci, ki ste zraven jedli in pili, pa niste nič rekli, sedaj pa, ko protestira socialni demokrat proti izdatkom, ki niso v proračunu, sedaj pa prihajate tudi vi na dan z vašim protestom. To mene frapira, oprostite gospodje, to je nekaj, kar zmorejo samo ljudje vašega kova, to je popolnoma vaša manira. To je klerikalce čisto zmešalo tako, da je začel Žužek pripovedovati, da so bili zapeljani. Njim se je namreč reklo, da je prišel centralni tajnik dr. Topalović in da bo predaval o delavskem vprašanju. Ko sem prišel tja v dvorano Union v klet, sem videl, da je vse zbrano pri vincu in pogrnenih mizah, nisem mogel več nazaj, niti protestirati ni bilo prilike, zato protestiram danes, zakaj da so nas na tak način izvabili. Na banketu je bil tudi minister g. Anton Kristan. Leskošek predlaga, da morajo vsi člani, ki so se banketa udeležili, sami plačati svoj del, dovoli se naj le južnim bratom z ozirom na našo tradicionalno gostoljubnost, da nosi njihov del stroškov Delavske zbornice. Upravni odbor je ta nasvet v polni meri sprejel.

Pomožne blagajne. Takoj nato so prinesli klerikalci drug protest pri točki pomožne blagajne. Svoječasno se je izvolil med člani upravnega odbora odsek za ustanavljanje pomožnih blagajen. V odseku so klerikalci »združeni« in demokrati. Ta odsek je sklenil ustanoviti tri zadrage po imenu pomožne blagajne in sicer »socialistično« (kristanovsko), klerikalno in demokratarsko. Na ta račun so prejeli klerikalci 6.000 Din, demokrati 4000 Din, »združeni« pa 10.000 Din. To je bil denar iz proračuna lanskega leta. Na našo KDZ bi odpadlo po ključu glasov le Din 600. Patrioti pa imajo socializem v zakupu, zato niso nam nič dali, ker so rekli, da bodo socialistično delavstvo že oni preskrbeli s pomožno blagajno. (Prav je, da niso nam nič dali. Kdor je nakradel več glasov, dobi več, kdor ni nič kradel ne dobi nič. Ti sleparji so po svoji morali pošteni do skrajnosti. Naša dolžnost pa je, da iz razdeljevalnice plena naredimo pošteno Delavsko zbornico. Op. ur.) Klerikalci so pa sedaj zvedeli, da je Strokovna komisija tistih 10.000 Din že porabila in da je še 9.300 Din prejela. Sedej je zadevo pojasnil takole: Strokovna komisija je začela tedaj, ko je bilo sklenjeno, da bomo imeli tri vrste pomožnih blagajen, takoj z agitacijo in je vstopila v stik s Splošno zavarovalno družbo, da prevzame ta čas, dokler ni pomožna blagajna pravna oseba, vse posle.

Pred kratkim pa, ko je bilo sklenjeno, da se bo ustanovila samo ena pomožna blagajna Delavske zbornice smo Splošni zavarovalnici razpustili izstop. Pri tej priliki so narastli stroški na 19.930 Din. (Sedej bi lahko pojasnil, kakšni stroški so to — pa v Delavski zbornici so to stroški Strokovne komisije, v Strokovni komisiji bo pa razlagal, da to niso stroški Strokovne komisije, ampak porabljen denar, ki ga je dala Del. zbornica. Op. ur.) Juvan je v imenu demokratov povedal, da je njihov denar naložen pri naprednem denarnem zavodu. Istotako je izjavil Žužek, da so tudi oni naložili dotični denar pri I. delavski hranilnici in posojilnici. Torej socialpatrioti so porabili že Din 19.930 in še ni ustanovljena pomožna blagajna.

Leskošek je vprašal klerikalce, zakaj niso protestirali tedaj, ko so videli, da je bila prezrta naša organizacija, zakaj da so dovolili denar onim v roke, ki vse zapravijo in pa znosijo v Kristanovo banko in zavarovalnico. Klerikalci so predlagali, da morajo »združeni« znesek Din 9.300 vrniti, oziroma se jim mora pri prihodnji kvoti za brezposelne odtegniti. Sprejeto.

Nato je Uratnik predložil načrt za Pomožno blagajno Delavske zbornice.

Klerikalci so predlagali, da se ta načrt odloži, ker še niso z delom gotovi in ker mora še g. Gosar vse pregledati. Sklene se, da mora biti sklep storjen najkasneje na prihodnji seji, ki se ima vršiti do 17. oktobra, ker bo zadeva predložena še tudi centralnemu kongresu Delavskih zbornic dne 23. in 24. oktobra v Beogradu. Interesantno: klerikalci so imeli referat za ustanovitev pomožnih blagajen, sedaj se je pa izkazalo, da svojih nasvetov brez dr. Gosarja ne razumejo in da še niso pripravljeni za ustanovitev. Sklene se, da se na prihodnji seji ustanovi pomožna blagajna po debati o predloženem načrtu. (Strašno se jim mudi, da ne bi delavstvo zvedelo za njih načrte! Uratnik strogo pazi, da pride vse neopripravljenosti k sklepanju, da postavi delavstvo pred izvršen čin! Progresivni davek pa še zdaj po njegovem mnenju »ni pripravljen«. Op. ur.)

Nato se je razpravljalo o nakupu hiše za zbornico. Uratnik je predložil dve ponudbi: prva je hiša, v kateri se nahaja »Posest«, neka posredovalnica, druga pa poslopje Jadranske banke, ki stane 3 milijone Din. Demokrat Juvan nasvetuje, naj bi zbornica hišo zidala in ne kupila. Ta nasvet je s. Leskošek podprl, nakar se je sklenil stavbni odsek. Ta odsek ima na prihodnji seji že poročati.

K točki 5. dnevnega reda se je sklenilo, da se v Celju nastavi s 1. oktobra dva uradnika za borzo in ekspozituro DZ in sicer gg. Dragotin Gobec (nar. soc.) ter Val. Komavli (socialp.) s plačo Din 2500 mesečno.

Leskošek je vprašal, zakaj se ne nastavijo ljudje v službo z razpisom. Opozorjal je, da g. Gobec ni strokovnjak na socialno političnem polju. Uratnik je pojasnil, da bo mestna občina celjska prispevala Din 12.000 letno in da je zahtevala, da mora biti nastavljen g. Gobec. Leskošek je ugotovil zopetni kompromis med buržoazijo. (Torej 1000 Din mesečno da Celje, 1500 pa Del. zbornica, kdo bo pa nastavljen, o tem odločuje Celje! Pri tem ima Celje še tudi čast, da podpira socialno institucijo! Socialpatrioti res niso dragi!)

K točki 6. se sklene, da bo klub »združenih« poslal 6, klerikalci 3, demokrati 2 ter KDZ 1 delegata na stroške Delavske zbornice na kongres Del. zbornic v Beograd. Vsaka organizacija pa lahko pošlje še posebej po dva delegata iz lastnih sredstev. Nato je bila seja upravnega odbora zaključena.

Ob 18. se je začela seja finančne kontrole, na kateri so se ugotovili izdatki kakor že prej omenjeno. Nedopusten izdatek se je našel tudi pri g. Čobalu. On je namreč bil pri slavnostni otvoritvi nove gostilne v Rajhenburgu, pa si je zaračunal stroške od Delavske zbornice Din 175. Proti temu sem jaz protestiral in prepovedal v bodoče izplačevanje takih stroškov, kar se je dalo na zapisnik. Sicer je našla kontrola poslovanje knjig v redu. Trajala je nad 2 in pol ure.

Za žegnanim obzidjem.

»Slovenec« je prinesel v št. 223 do 225 mnogo reklame za slavnost blagoslovljenja nove cerkve v Šiški. Obenem tudi škofov poziv za pomoč poplavlencem. Kakor sem sam vse videl, so prišli res vsi na svoj račun: umetniki, trgovci, kramarji, gostilničarji, fижakarji, železnica in radovedneži, katere je tiščal denar. Pri nekem zbiratelju pri cerkvi se ustavim in izvem od njega, da poplavlenci ne pridejo v obzir pri teh darovih. Pogled na mnoge dekoracije in na potrato električne luči v popolnoma zadostno od solca razsvetljeni notranjščini poslopja, kakor tudi nerodne govorce, ki sem jih slišal, to mi je utrdilo pre-

priznanje, da je katoličanstvo v kompromisu s paganstvom. Jezusov nauk doni kakor oddaljeno zvonjenje. Uprava nove cerkve je poskrbela, da je dobila darove od publike 7 dni preje, nego so na vrsti žrtve povodnji. Bog je dal priložnost umevali in dokazati krščanstvo v praksi, ampak zato cerkveni dostojanstveniki nimajo volje in časa in tudi pri volji ne dovolijo kontrole. Tako torej se je skrunil spomin 700-letnice smrti Frančiška Asiškega. Nesrečnikom najnovejše vremenske katastrofe in deložirancem, kakor tudi prejšnjim poplavljenecem iz julija t. l. bi bilo z vsemi temi stroški izdatno pomagano, apostolski čin bi ugasil žalost, nevoljo in jezo naroda, skopuhi in sleparji bi bili osramočeni, Bog bi to službo blagoslovil, duhovščina bi dobila ugled, formalni kristjani pa bi razumeli Jezusove temelje za mir in ljubezen na zemlji, toda — cerkev hoče grešnike, da uganja kupčije z odpadki, prodaja vstopnice k posmrtnim teatrom in seje seme sovraštva in zakrnjenosti v toliki meri, da so vsi apeli narodov na usmiljenje, resnico in poštenost le divji kliki k novim vojnam. Pomoč poplavljenecem to že, a sleparjem in skrunilcem bič na hrbet, ne pa v roke. Spoznavalec.

Za samoupravo Ljubljane.

Štiri delavske skupine, ki so sklenile skupni nastop, da jim ne bo treba delati tlako ne klerikalnim ne liberalnim kapitalistom, ampak da bo delavstvo svoje moči dalo sebi in to brez nepotrebnega mešanja programov, bodo do prihodnjega ponedeljka določile, kakšen letak bodo izdale za predvolitve, ki se naj izvršijo, da se tako najde pravi ključ za sestavo skupne kandidatne liste v boju proti kapitalistom. Debata je bila sicer zelo nervozna, intrige segajo daleč, nezaupanje je zagrizeno, programatične razlike v aktualnih vprašanjih so se pokazale velike že pri stanovanjskem vprašanju, vendar pa to ne izključuje skupnega nastopa. Vse štiri skupine so že takorekoč v volilnem boju in vsaka bo skušala pridobiti več glasov, da bo na skupni kandidatni listi bolj zastopana. To je naravno, da bi vsaka rada zbrala vse delavske glasove zase, zato pa je tudi potrebno, da se ta boj izvrši že prej, ne pa šele v pravem volilnem boju, ki ga bomo morali skupno bojevati proti obema kapitalističnim strankama. Potrebno je, da se delavstvo ponedeljkovih sestankov udeležuje v večjem številu (ob 20. v brezalkoholnih gostilni Pod lipo na Rinski cesti). — Za zgled nervoznosti naj navedemo, da je Juvan zadnjič izjavil, da nima zaupanja v predvolitve, a da je to vsaj povedal, druge skupine si pa ne upajo tega odkritosrečno priznati; razen nas socialnih demokratov da si predvolitev nihče ne želi, le mi da smo se zagrizli v to. Pri tem nam je očital, da imamo najmanj članov, oni da jih imajo nad 300. Tega pa ni znal razložiti kako da naših vselej mnogo več prihaja na sestanke kakor njih. Še bolj interesantna je bila Sedejeva izjava, ki je na oči, da hodi skoro sam, povedal, da nima organizacije za seboj. Ali »Zedinjenje« torej niti organizacija ni? Kdo pa potem izdaja »Delo«? — Tudi njegov sodrug Vrhovec ga je polomil, ko je izjavil, da so naši predlogi v Delavski zbornici oslovski. Bil je pozvan, naj jih v »Delu« objavi, da bo javnost spoznala to oslovstvo! — Radovedni smo na programe, ki jih bodo posamezne skupine predložile. Najtežje stališče bodo gotovo imeli narodni socialisti, ki so že pri stanovanjskem vprašanju pokazali, da so daleč od razrednega boja, čeprav ga imajo v programu, in da stojijo trdno na stališču privatne lastnine...

Ker se govorniki vedno dotikajo Del. zbornice, ki seveda delavce najbolj zanima, je bilo sklenjeno, da se bo vršil poseben sestanek o njej petek ob 20. tudi »Pod lipo«, kjer so ponedeljkovi sestanki. Tudi glede tega vprašanja bodo programi različni. — Kdor je za resno združenje, naj se udeležuje, kajti nojeva politika nas ne bo združila. Ne vtikajmo glave v pesek, pogledimo si v oči, da spoznamo razlike in tako ugotovimo, da imamo tudi skupne točke, ki nas družijo na

Loj proti skupnemu nasprotniku — kapitalu! — Kako neplodno je združevanje brez odkritosrčnosti, kažejo volitve v Trgovsko zbornico, kjer so demokratarji z lahkoto zmagali nad klerikalno-radikalno-radičevsko enotno fronto. Mešanice nima nihče rad! — Začetni uspeh se že kaže, v Ljubljani so gerenti odstavljani in komisar ima nalogo razpisati volitve. Če se ljudstvo ne bo brigalo, bo pa zopet čakalo na volitve brez uspeha. Brez proletariatskega dela proletarijat ne more biti osvobojen. Pred odstopom so gerenti oddali vsa stanovanja v mestnih hišah. Kdo jim kaj more? Pravica gospodarjev! Vsakemu so njegovi ljudje najbližji, to bo drugače šele, ko bo ljudstvo javno kontroliralo svoje zavode.

Kongres SPJ.

Socialpatrioti so imeli že zopet zgodovinski dan, piše »Del. Politika«. Ze zopet so sklenili zedinjenje in sicer se bodo zedinili z »Zedinjenjem«. »Ko bodo sklepi, ki so navdušili ves kongres, realizirani, potem pojde naša pot le še naprej.« Torej je šla dozdej nazaj, čeprav ste že imeli toliko zgodovinskih dni? Torej vam par kupljenih »komunistov« še vedno ni pripeljalo »mase«? Tudi tisti vam mase ne bo pripeljal, ki sedi pri Kristanu v pisarni in vodi skupino »Zedinjenje« v boj proti Kristanu zato, da bi dal časa držal nekaj delavcev na idealni vrvi »Zedinjenja« in jih potegnil v neidealno odvisnost bančnega kapitala.

Precej se je kritiziralo delo starega odbora, toda kritika ni zadela krivcev, ker so ti svoje funkcije že odložili. Tako odpravlja SPJ svoje zmotne in misli, da bo proletarijat res verjel, da so odslej samo angeli tam zbrani. Niti ne pove, kdo so krivci, niti kaj so zakrivali...

Organizacije SPJ »so se zlasti pomnožile z novimi ženskimi organizacijami« in s temi skupaj imajo sedaj 24 organizacij (18 v mariborskem, 6 pa v ljubljanskem okrožju). V katerih krajih so te organizacije in koliko članov imajo, to ve le tajnik Golmajer. To pravijo, da je dokaz, »da naš pokret trajno napreduje«, številk pa le zato ne povedo, da bi kapitalisti ne zvedeli, kako strašno močna da je SPJ. Nekako 30.000 jih bo, nekaj več ko »priborjenih« glasov za Del. zbornico.

Sklenili so, »da bodi proletarski tisk na višini.« Kaj smatrajo za višino, niso povedali, najbrž poneumnjevanje. Sprejeli so »Del. Politiko« za svoj organ in bo to na nji tudi napisano. Da jim jo je Kristan »podaril«, tega niso omenili. — Sklenili so tudi zedinjenje z Ajdiškovo, pardon, z Zvezo del. žena in deklet in med resolucijami te Zveze so sprejeli celo »korenito pobijanje alkoholizma.« (Da ostane čast neomadeževana, so držali v žepu figo.)

Stranko so razdelili po belgrajskih željah na mariborsko in ljubljansko »oblast«. Da pa ne bo kdo trdil, da so »zatajili« Slovenijo, so razen obeh »oblastnih« odborov izvolili še tudi pokrajinski odbor.

Kristana najbrž ni bilo zraven, vsaj omenjen ni. Kristanovci so bili pa vsi, kar je bilo navzočih, težko, da bi ko ga po krivici šteli med te »zaslužne« može. Kdo je bil navzoč, koga je zastopal in če je bil verificiran, o tem poročilo molči, govorili so pa sledeči: Mih. Čobal, dr. Topalović, Fr. Koren, Golmajer, Krušič, dr. Jelenc, Mlinar, Fr. Svetek, Arh, Komavli, Bahun, Er-

žen, Ajdiškova, Ošlak, Krištofova, Greile (upravniki strankinih listov), Grčar, Juh, Borštner in Krištofek. Nevtalna Strokovna komisija in Del. zbornica sta bili torej častno zastopani, čeprav o Uratniku ni govora. Po kongresu, ko so generali SPJ v Ljubljani razpravljali s Kristanom, je bil pa tudi Uratnik zraven.

Najboljši šivalni stroj in kolo

Je edino le

GRITZNER in ADLER



GRITZNER in ADLER

za domačo obrt in industrijo v vseh opremlah.

Istotam pleilni stroj DUBIED

Pouk v vezenju brozplačen - Večletna garancija - Delavnica za popravila - Nizke cene, tudi na obroke



IOSIP PETELINC LJUBLJANA blizu Prešernovega spomenika

Manire vodstva SPJ v Mariboru. V nedeljo 12. t. m. se je vršil v Mariboru protestni shod proti redukciji rudarskega delavstva. Shodu je predsedoval Čeh; referenta sta bila Ošlag in Petejan. Poleg imenovanih se je priglasil k besedi v imenu skupine »Enotnosti« tudi Fr. Aleš. Čeh se je temu odločno protivil, češ da ne bo nihče drug govoril, kakor od Strokovne komisije določena referenta. Ali besedo je dobil tudi s. Eržen, ki je baje govoril v imenu SPJ; za Strok. komisijo gotovo ne, ker njegova strokovna organizacija stroji izven Strok. komisije. — S tem je jasno dokazano, kako si mariborski socialpatriotje predstavljajo enotnost in zedinjenje delavskega razreda! Ako se dovoli beseda eni skupini ali stranki, naj jo dobi še druga, če se priklasi! — Poleg omenjenega se je odigral še drug karakterističen dogodek. Na shodu so se namreč pojavili letaki proti redukciji, ki jih je izdalo uredništvo »Enotnosti«. Ko je letake videl Eržen, je takoj poklical svojo telesno stražo — poslušne Udarnike, in jim dal nalogo, da iztrgajo iz rok razpečevalcem letakov vse še ne razpečane letake. Udarniki so to nalogo izvršili. Ali še več! Eržen je poslušnim Udarnikom še ukazal, da poberejo vse že razdeljene letake z miz, kjer so sedeli poslušalci! In letaki so lastnoročno po Erženu jadrili v koš!!! — To »iskreno« sodruženost mariborskega vodstva SPJ napram skupini »Enotnosti« razložite vsem tistim, ki verujejo v politično nevtalnost Strokovne komisije. Ta nevtalnost pomeni, da ima besedo le SPJ, kajti Čeh, Ošlag, Petejan in Eržen so vsi — generali SPJ.

Stanovanjska demagogija socialpatriotov. Naša stanovanjska zaščita ni bila nikdar dobra, a za časa prevrata je bila potrebna. Namesto pa, da bi se izboljšala, se je poslabševala in zdaj imamo le še zaščito kapitala, najemniki so pa zaščiteni le, če so kapitalu ponižni hlapi. Javne kontrole že prej ni bilo, odkar imamo pa stanovanjska sodišča, je še slabše. Re-vež, ki išče pri tem sodišču stanovanja, mora le plačati, da se iz fonda

lahko izplačujejo dnevnice, stanovanja mu pa to sodišče ne da. Posebnost tega sodišča je, da niti ubožnega spravečala ne priznava, dasi velja za vse takse. I seveda, stanovanja iščejo le reveži, odkod bi bile potem dnevnice? Proti podražitvi stanovanj nas branijo bolj visoki davki nego pa stanovanjski zakon. Davkov se hišni posestniki bojijo, zato ne zvišujejo najemnine, drugače pa bi jo! Kajti vse polno razlogov imajo, s katerimi lahko izženejo neljube stranke, in vse bi izgnali in vzeli druge, ki bi radi plačevale več — ker pa vzame vse davkarja, se jim to ne izplača. Pač pa se najemnine pod roko zvišujejo, da davkarja o tem ne ve. Davčna morala je padla že na ničlo, če se pa kdo upre, zleti na cesto, kajti stanovanjsko sodišče verjame hišnemu posestniku, da je goljufal državo le zato, ker se je »zmotil«. Pogledajte, kamorkoli hočete, povsod najdete, da je stanovanjska zaščita delavstvu le na škodo — najbolj pa se to vidi na brezposelnosti, kajti gradbena delavnost se ne more razviti, dokler traja to nemoralno stanje, brez gradbene delavnosti je pa tudi v drugih industrijah zastoj in brezposelnost. V tej kalni vodi lovi kapital svoje velike dobičke, kapitalistično sorodstvo pa mu pomaga to vodo še bolj kaliti. Namesto da bi se borilo za pravico, se bori za to žalostno stanovanjsko zaščito! Te dni je izdalo fotografijo deložirancev s pozivom na manifestacijo za stanovanjsko zaščito, pa prav nič se ne boji, kaj bo odgovorilo, če bodo delavci vprašali: »Če je stanovanjska zaščita tako dobra — kako pa to, da so ti deložiranci na cesti?« Socialpatrioti se nič ne boje, par »samostrokovnih« nevednežev bodo že zbrali na manifestacijo proti — pameti!

Knjižnica kulturno-prosvetnega odseka Delavske zbornice. Kulturno prosvetni odsek Delavske zbornice je otvoril v svojih prostorih v Gradišču št. 2 knjižnico, pristopno za člane in članice vseh delavskih in nameščen-skih strokovnih in kulturnih organizacij, registrovanih pri Delavski zbornici. Knjižnica je odprta vsak delavnik od pol 6. do 9. ure zvečer. Vstopnina s knjižnično izkaznico vred znaša 2 Din. Knjige se posojajo le osebnostno, za dobo 14 dni. Izposojnina za knjige do 100 strani znaša 25 para, za večje knjige 50 para, za vezane let-nike revij i. p. pa 1 Din. Kulturno-prosvetni odsek je določil tako nizko izposojnino zato, da bo lahko knjižnico obiskoval vsak delavec. Ob istih urah kakor knjižnica, je odprta tudi čital-nica.

TISKOVNI SKLAD.

Zadnji izkaz dne 2. 10. 1926	10.493.30 Din
Vinko Požar, Cerkle	6.65 Din
Ivan Stručnik, Prevalje	5.— Din
Matevž Hodnik, Prevalje	2.— Din
Franc Kramberger, Prevalje	10.— Din
Josip Topler, Prevalje	2.— Din
Franc Forst, Prevalje	20.— Din
Franc Jeran, Prevalje	3.— Din
Jernej Hercog, Prevalje	3.— Din
Kraj. org. v Prevaljah, drobiž	0.40 Din
Anton Faganel, Rakek	1.— Din
Anton Dolinšek, Litija	8.— Din
Janko Cvajnar, Medvode	5.— Din
Franjo Langof, Vrhnika	10.— Din
Ant. Gregurka, Vrhnika	10.— Din
Karl Dobšek, Mežica	4.— Din
Robert Lamprecht, Mežica	10.— Din
Franc Poljanar, Mežica	7.— Din
Franc Travnikar, Mežica	6.— Din
Ivan Travnikar, Mežica	5.— Din
Fric Veselko, Mežica	10.— Din
Ivan Ledinek, Mežica	2.50 Din
Jožef Ledinek, Mežica	5.— Din
Ivanka Blatnikova, Mežica	4.— Din
Ivan Gostič, Mežica	5.— Din
Franc Osojnik, Mežica	10.— Din
Lovro Vidic, Mežica	13.50 Din
Pongrac Lesjak, Črna	10.— Din
Franc Simončič, Črna	10.— Din

Skupaj 10.676.85 Din

Ljubljanska kulturna sekcija je ustanovila svoj pevski zbor. Vaje se bodo vršile vsako sredo ob ¾20. do ¾22. Kdor želi sodelovati, naj se zgleda v tajništvo (Vel. čolnarska ulica 19).

Esperantski klub Jesenice otvori 17. oktobra dop. ob 9. tečaj za pouk esperantskega jezika ter vabi tem potom vse, ki se želijo učiti, da se zgleda takrat v dvorani gostilne L. Noča (pri Čebularju) na Javorniku. Tam bo tudi vpisovanje novih članov. Na poznejše prijave za pouk se ne bo moglo ozirati, ker se bo pouk takoj pričel. A. Thaler.

Enrilo
Splošno priljubljen
kavni nadomestek
okusen i cenen.
Dobiva se v vseh
dobro asortiranih
kolonialnih trgovinah.

Poziv. Podružnica »Svobode« Jese- nice se obrača javnim potom do vseh korporacij, društev in organizacij, da z ozirom na nujnost takoj poravnajo še neporavnane naročene izkaznice za polovično vožnjo in znesek Din 50 za vpis v spominsko knjigo ob priliki razvitja prapora jeseniške podružni- ce. Težko nam je tako javno pozivati vsa prizadeta sodružna društva in or- ganizacije, katerih je še mnogo, ki ni- so in nimajo zavesti, da upoštevajo, da če buržoazija prepove razviti pra- por proletarski kulturni organizaciji, da ista še bolj potrebuje denar za po- ravnavo stroškov, ki so nastali vsled razvitja in vsled prepovedi.

Trst. Rdeča zastava na tovar- niškem dimniku pri Sv. Ivanu v Tr- stu je spravila vse fašiste v strašno razburjenje. Že samo na sebi jih mo- ra spraviti iz kože, če se pokaže v »popolnoma« fašistični Italiji rdeča zastava. Kaj pa še, če se pokaže tako visoko, da se ji fašistična korajža ne upa blizu! Ves dan je visela in ozna- njala svetu, da fašisti z vsem svojim peklenkim terorjem nič ne opravijo. — Sicer pa na mrtvaško mrtvilo res ne spada rdeča zastava, ki pomeni življenje. Iz dotičnega dimnika se nič ne kadi že več let (tovarna testenin). Na tako mrtvilo spada res samo fa- šistična mrtvaška glava.

V Mežici je glavarstvo prepovedalo tudi to nedeljo javni shod, to pot iz razloga, ker hujšamo. Vršilo se je pa člansko zborovanje in marsikje bi bili delavci zadovoljni, če bi imeli na jav- nem shodu tako lepo udeležbo, kakor mi na članskem zborovanju. — »Shuj- skana« pa je že vsa Mežiška dolina. Še celo kapitalistom se zdi neumestno, da preganjajo osivelega starčka, ki je 25 let delal v tej dolini za splošni bla- gor. — Novi zdravnik je poslal ne- kega rudarja iz Črne k zdravniškemu pregledu v Slovenji gradeč. Mož je čakal tam na zdravnika od prihoda vlaka dopoldne do pol 4. popoldne, potem je bil pa spoden, ker ni prišel ob 8. zjutraj — naj pride drugič. Za- htevali pot 18 km peš in 23 km z vla- kom še drugič od bolnika, tak zdrav- nik mora biti že slabe volje — more- biti je tudi on disgustiran, ker vidi, kako delajo s starim kolegom v Črni.

Odgovor dopisniku iz Črne v »Delav- ski Politiki« pod imenom »Fej«.

Ljudje, ki so bili na shodu dne 26. 9., vedo, da nisem govoril nič napačne- ga, povedal sem resnico, da so cehov- ske organizacije brez duše, zato je imela Unija samo 40 udeležencev za svoj »protest«. Mi pa smo stranka raz- rednega boja, pa imamo nabito polno dvorano. Sodrugi Oset je govoril malo,

a njegove besede so socialpatriote ta- ko zadele v živo, da so izlili cel voz gnojnice na naju. To pa naju ne ustra- ši niti najmanj. Agitirala sva in bova za delavsko produkcijo in produktiv- ne zadrage in pobijala profitarstvo, okrog raznih »studisocialistov«, ki so jim kapitalistične provizije več kot razredni boj proletariata. Dopisnik zmerja mene, da sem pek, Bernota ste zmerjali, da je profesor. Torej kaj mo- ra človek biti, da je za dopisnika prav, morda kapitalistični agent kakor je ti- sti, ki je napisal članek »Fej«, ki na- stopa kot posredovalec med kapitalom in delom, sebi provizijo, delavcem 10- urni delavnik, svoji ženi postranski zaslužek, sicer pa same obljube za slo- go in skupnost. Nič vam ne pomaga, demagogi, skrivati se za hrbtom od- govornega urednika, prišel je čas, ko je začelo delavstvo spoznavati vas, da vam je sloga s proletariatom le lestvi- ca na občinske in druge stolčke, v res- nici ste pa za slogo s kapitalom. — Ker sva za načelo javnosti, pozivava vse prizadete v Črni, da nastopite javno z Vašimi imeni v polemiki proti nama, sicer bi morala tudi midva izreči fej nad hrabrostjo socialnih patriotov, ki se skrivajo kakor zajci v grmu.

Alojzij Leskošek, Franc Oset.

8. X. 1926. — 2460.

Izšla je BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1927,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najsta- rejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevani in je še danes najbolj obrajan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozorjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes slovenski Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Slo- veniji in stane 5 dinarjev. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. BLASNIKA NAS EDNIKI
tiskarna in litografski zavod
Ljubljana, Breg št. 12.

Priporočamo tvrdko JOSIP PETELINC

LJUBLJANA, blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

Najugodnejši nakup

otroških majic, kopalnih hlač, nogavic, žepnih robcev, brisalk, klota, šifona, kravata, raznih palic, dežnikov, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, Solingen škarij in nožev.

Na veliko! Na malo!

Občni zbor

Stavbene in gostilniške zadrage
„Delavski dom“

r. z. z. o. z. se nadaljuje dne 24. oktobra 1926
ob 7. uri zvečer v Zadrugnem domu na Glincah

z dnevnim redom:

1. Volitve
2. sprememba vabil
3. razdelitev dobička
4. nadaljnje delovanje
5. razno

Po § 14 zadr. pravil se vrši 1/2 ure pozneje drug občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu udeležencev.

ODBOR.

Novo gosje perje

belo, ncučano, 1 kg po 25.— Kč
belo, cučano, 1 kg po 45.— Kč
pošilja po povzelnju najmanj 4 kg
R. Freund, trgovina s perjem,
Praha I., Benediktská ulica 1.

ČITAJTE „NAPREJ“!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je kakšno **inseriratno politiko** telajo trgovci. — Trgovci so bolj navezani na Vas, nego Vi nanje!



Gostilna — Bufet

„ZLATOROG“

Gospodska ulica 3.

Novourejeni prostori, kateri se otvorijo v soboto dne 2. oktobra s točenjem pristnih DALMATINSKIH vin iz lastnih vino- gradov pri Splitu, kakor tudi specialnega Apolo in belega vina iz otoka Visa. — Izborna mrzla jedila, morske ribe in primorska kuhinja vedno na razpolago. Veletrgovina vina in žganja direktno pošilja iz Dalmacije, kakor tudi iz trst. skladišča v Ljubljani.

Za obilen obisk se priporoča
ŠT. LOŽIČ, gostilničar in posestnik.

SAMO ENKRAT

poskusite in kupili bode vedno pristno angleško in češko sukno, kamgarne, ševljote za moške in najnovejše volneno modno in perilno blago za spomladanske ženske obleke **po znižani ceni** v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik

Celje

Na željo se pošljejo vzorci

Postrežba solidna!

Tvornica dežnikov in solčnikov L. MIKUŠ, LJUBLJANA

Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

PERILO IN OBLEKE

platno, sukno, plavino, volneno blago, nogavice, karamnice, robce, kravate, predpasnike, posteljno perilo, itd. kupite najboljše pri tvrdki

I. N. Šoštarich

MARIBOR, Aleksandrova cesta šte. 13.

KOLESA

samo pri

Gorcui

Palača Ljublj. kreditne banke

Vsi k „AMERIKANCU“ v Celje

odeje (koutre) od	Din 140.— naprej
štofaste moške obleke od	Din 400.— naprej
štofaste fantovske obleke od	Din 100.— naprej
cajgaste moške obleke od	Din 150.— naprej
cajgaste fantovske obleke od	Din 80.— naprej
cajgaste hlače od	Din 45.— naprej
moške kape, štofaste od	Din 30.— naprej
druklatno od	Din 9.50 naprej
belop l.	Din 10.— naprej

Ostanki po lastni ceni.

V zalogi velikanska izbira štofov, cajgov, svilenih robcev, predpasnikov, srajc, otroških oblek ter vsakovrstnih nogavic! Ako res hočete štediti in poceni kupiti, potem se prepričajte in pridite k Amerikancu v Celje, pri farnt cerkvi.

Nova trgovina
manufakture

Josip Šlibar

Nova trgovina
manufakture

Ljubljana, Stari trg, poleg Zalaznika

Cene:

Rjava kotenina	Din 7.50, 10.—, 18.—
Bela kotenina	12.—, 14.—, 16.—
Rjuhe	28.—, 30.—, 36.—
Šifon	13.—, 16.—, 20.—
Gradel za hlače	13.—, 26.—
Gradel za modroce	35.—, 45.—

Cene:

Julet	Din 18.—, 20.—
Odeje (kovtri)	180.—, 290.—
Mizni prtji	65.—, 70.—, 85.—
Brisače	16.—, 22.—, 20.—
Brisače, frotirke	28.—, 40.—, 48.—
Robci, ducat	70.—, 90.—, 120.—

Ob sredah in sobotah prodaja ostankov.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 6

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županstva in urade, najmodernejše pla- kate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

Stereotipija.



Litografija.